

До: Министерство за економија
Ул. Јуриј Гагарин бр. 15
1000 Скопје
Република Македонија

За: г. Крешник Бектеши, Министер

Предмет: Известување за потреба од кредитирање на мали и средни претпријатија за решавање на еколошки проблем на инсталацијата

Почитуван г. Бектеши,

Би сакале да Ве информираме дека во Република Македонија од 2016 година се спроведува Проектот – „Партнерство за подобра бизнис регулатива”, финансиран од страна на УСАИД, а кој се имплементира од страна на Друштвото за услуги и трговија ЕПИ ЦЕНТАР Интернационал ДООЕЛ Скопје во партнерство со Стопанска Комора на Македонија, Стопанска Комора на северозападна Македонија, Стопанска комора за информатички и комуникациски технологии – МАСИТ и Сојуз на Стопански Комори на Македонија. Како дел од предвидените активности во рамки на Проектот се одржаа инфо сесии на кои присутните претставници од бизнис заедницата истакнуваа проблеми со кои се соочуваат во тековното работење. Досега беа реализирани 18 инфо - настани во повеќе градови во земјата, каде беа опфатени следните области: Даноци, Царини, Работни односи, Животната средина. Информативните настани претставуваа можност за собирање на значајни податоци за најчестите проблеми на микро, малите и средни претпријатија во областите што беа опфатени.

Во таа насока, би сакале да Ве информираме дека претставниците на деловната заедница во Република Македонија истакнаа дека се соочуваат со недостаток на кредитирање (поволни кредити) особено малите и средни претпријатија во делот на решавање на еколошки проблем на инсталацијата, на пример изградба на пречистителна станица, филтри за прочистување на воздух, набавка на нова опрема со подобри перформанси во однос на бучава итн.

Обезбедувањето на финансиски инструменти преку кои малите и средни претпријатија (МСП) во Република Македонија ќе можат да планираат и реализираат инвестиции во замена и/или набавка на опрема со цел да ги подобрат условите во животната средина, да решат постојан еколошки проблем (на пример надминување на максимално дозволените концентрации на загадувачки материи во воздух, вода, почва) како и безбедноста и заштитата при работа од нивното работење се од голема важност. МСП (посебно оние кои

имаат добиено А/Б еколошка дозвола и мора да постапуваат по истата во поглед на минимизирање на емисиите во воздух, отпадните води, нивоата на бучава, правилното управување со отпадот – сите фракции посебно опасниот отпад) мора да инвестираат поголема сума на средства во воведување на мерки за решавање на еколошките проблеми или спречување од нивно настанување. МСП се соочени со високи трошоци за набавка на материјали, сировини, одвивање на производството – енергија, вода и други ресурси, плати и надоместоци за вработените, транспорт на готовиот производ и други трошоци. Тие се спремни да инвестираат во подобрување на еколошките стандарди, да воведат системи за управување со животната средина и на тој начин да бидат поконкурентни на домашниот и странскиот пазар, затоа е потребно да се обезбедат поволни кредити наменски за МСП со акцент на животна средина, енергетска ефикасност, безбедност и здравје при работа итн.

За споредба, би сакале да Ве известиме и дека во Република Македонија беше реализирана поддршка во периодот 2010-2015 година преку Европската комисија и Европската банка, во рамки на проектот “ЕУ/ЕБОР Македонија–Инструмент за поддршка на конкурентноста на мали и средни претпријатија (МСП)”, чија главна цел беше да ги зајакне капацитетите на малите и средни претпријатија во однос на нивната конкурентност на пазарот на ЕУ, низ примена на стандардите на ЕУ од областа на животната средина, безбедност и здравје при работа и квалитет и сигурност на производи и услуги. Европската Банка за обнова и развој обезбеди кредитна линија од 25 милиони ЕУР кои беа пласирани преку четири банки за финансирање на инвестициите на МСП под пазарни услови во износ до 1 милион ЕУР, за која МСП можеа да добијат неповратни средства од 10%, 15%, 20% од земените средства во зависност од типот на подобрувањата кои со оваа инвестиција ќе ги реализираат. Грантот беше обезбеден од Европската Комисија со цел македонските МСП да ја зголемат конкурентноста и влез на ЕУ пазарот. Преку овој Проект успешно беа реализирани 87 проекти, инвестиции од различни сектори: компании кои вршат печатарски услуги, прехранбена индустрија, ИТ, преработка на дрво, метал и производство на градежни материјали, авто - механичарски работилници, сервисни и услужни претпријатија, производство на кондиторски производи, текстилна индустрија, хотели, производство на мебел.

Финансиски инструмент каков што беше реализиран во Република Македонија, во истиот период беше реализиран во Босна и Херцеговина и Словенија. Резултатите од реализацијата на проектот се исто позитивни и успешни, унапредени МСП во секој сегмент на нивното работење. Одговорните институции се залагаат постојано да наоѓаат начини како да дојдат до средства преку разни проект на ЕУ, ЕБОР, Светска Банка итн.

Врз основа на наведеното, Ве молиме за разгледување на посочениот идентификуван проблем со кој се соочува бизнис секторот и утврдување на можности да во рамки на националните економски програми кои се спроведуваат за поддршка на малите и средни претпријатија, конкурентноста итн, се овозможи субвенционирање во делот на решавање

на еколошки проблем на инсталацијата и/или да се обезбедат останати финансиски инструменти и извори на финансирање.

